

**УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ**

МЕХАНІКО-ЕНЕРГЕТИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра експлуатації та ремонту рухомого складу

ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИК В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

**для здобувачів вищої освіти спеціальності 273 «Залізничний
транспорт»**

Харків 2025

Методичні вказівки розглянуто і рекомендовано до друку на засіданні кафедри експлуатації та ремонту рухомого складу 23 червня 2025 р., протокол № 11.

Методичні вказівки призначені для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) і другого (магістерського) рівнів зі спеціальності 273 «Залізничний транспорт» освітніх програм «Локомотиви та локомотивне господарство», «Високошвидкісний рухомий склад».

Укладачі:

доц. С. В. Михалків,
старш. викл. В. І. Коваленко

Рецензент

проф. Д. С. Жалкін

ЗМІСТ

Вступ.....	6
1 Основні вимоги щодо навчальної практики.....	8
1.1 Мета і завдання навчальної практики.....	8
1.2 Бази навчальної практики. Можливі варіанти проведення практики в умовах воєнного стану.....	8
1.3 Організація і керівництво навчальною практикою в умовах воєнного стану.....	9
1.4 Підсумовування навчальної практики. Вимоги до звіту. Методи контролю за виконанням звіту. Порядок зарахування практики в разі здобуття здобувачами вищої освіти робітничої професії, проходження практики на виробництві або кафедрі, виконання службових обов'язків із захисту Батьківщини в лавах Збройних Сил України.....	10
1.5 Матеріально-технічне забезпечення навчальної практики....	11
1.6 Зміст навчальної практики	12
2 Основні вимоги щодо виробничої технологічної практики.....	15
2.1 Мета і завдання технологічної практики.....	15
2.2 Бази виробничої технологічної практики. Можливі варіанти проведення практики в умовах воєнного стану.....	15
2.3 Організація і керівництво виробничою технологічною практикою під час воєнного стану.....	16
2.4 Підсумовування виробничої технологічної практики. Вимоги до звіту. Методи контролю за виконанням звіту. Порядок зарахування практики в разі здобуття здобувачами вищої освіти робітничої професії, проходження практики на виробництві або кафедрі, виконання службових обов'язків із захисту Батьківщини в лавах Збройних Сил України.....	18

2.5 Зміст виробничої технологічної практики.....	21
2.6 Матеріально-технічне забезпечення виробничої технологічної практики.....	22
3 Основні вимоги щодо виробничої експлуатаційної практики...	23
3.1 Мета і завдання експлуатаційної практики.....	23
3.2 Бази виробничої експлуатаційної практики. Можливі варіанти проведення практики в умовах воєнного стану.....	24
3.3 Організація і керівництво виробничою експлуатаційною практикою в умовах воєнного стану.....	24
3.4 Підсумовування виробничої експлуатаційної практики. Вимоги до звіту. Методи контролю за виконанням звіту. Порядок зарахування практики в разі здобуття здобувачами вищої освіти робітничої професії, проходження практики на виробництві або кафедрі, виконання службових обов'язків із захисту Батьківщини в лавах Збройних Сил України.....	27
3.5 Зміст виробничої експлуатаційної практики.....	28
3.6 Матеріально-технічне забезпечення виробничої експлуатаційної практики.....	29
4 Основні вимоги щодо науково-дослідної практики.....	30
4.1 Мета і завдання науково-дослідної практики.....	30
4.2 Бази практики. Можливі варіанти проведення науково-дослідної практики.....	31
4.3 Організація і керівництво науково-дослідною практикою....	31
4.4 Звіт і підсумовування науково-дослідної практики. Вимоги до звіту. Методи контролю за виконанням звіту.....	32
4.5 Матеріально-технічне забезпечення науково-дослідної практики.....	33
5 Основні вимоги щодо переддипломної практики.....	33
5.1 Мета і завдання переддипломної практики.....	33

5.2 Бази практики. Можливі варіанти проведення переддипломної практики в умовах воєнного стану.....	34
5.3 Організація і керівництво переддипломною практикою. Обов'язки керівника практики від бази практики, керівника практики від університету і здобувача вищої освіти. Методи контролю за проходженням практики.....	35
5.4 Звіт і підсумовування переддипломної практики. Вимоги до звіту. Методи контролю за виконанням звіту.....	36
5.5 Матеріально-технічне забезпечення переддипломної практики.....	37
Список літератури.....	37

ВСТУП

Практична підготовка здобувачів вищої освіти в Українському державному університеті залізничного транспорту (УкрДУЗТ) є невід'ємною складовою програми підготовки фахівців, основним завданням якої є забезпечення якості випускників за певним освітньо-кваліфікаційним рівнем, що набуває особливого значення під час воєнного стану, зумовленого агресією російської федерації і запровадженого в Україні 24 лютого 2022 р. Процес практичної підготовки охоплює весь період навчання здобувачів вищої освіти в Українському державному університеті залізничного транспорту за спеціальностями «Локомотиви та локомотивне господарство» (ЛЛГ), «Високошвидкісний рухомий склад» (ВШР), згідно з навчальними планами відповідних освітніх програм УкрДУЗТ.

Метою практичної підготовки здобувачів вищої освіти в УкрДУЗТ є закріплення теоретичних знань, здобутих у процесі навчання, набуття здобувачами вищої освіти навичок професійної майстерності, підготовка їх до роботи в умовах конкретної діяльності на інженерних посадах у галузі майбутньої спеціальності, оволодіння основами організаторської роботи в трудовому колективі на основі органічного поєднання навчального процесу з виробничою працею [1-4].

Забезпечення якості практичної підготовки в УкрДУЗТ базоване на такій законодавчій основі: Закон України «Про вищу освіту» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2014, № 37-38, ст. 2004), Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України (затвердженого наказом Міністерства освіти України від 08.04.1993 р. № 93, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.04.1993 р. за № 35), Положення про організацію та проведення практики студентів вищих навчальних закладів на підприємствах залізничного транспорту (Наказ Гендиректора Укрзалізниці № 015-Ц/09 від 05.02.2013 р.), Положення про

проведення практики студентів Українського державного університету залізничного транспорту (денної та заочної форми навчання і слухачів Навчально-наукового інституту перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів), від 30.06.2015 р.

У процесі професійної підготовки здобувачів вищої освіти відповідальні за проведення практики осіб повинну приділяти увагу:

- розвитку творчих здібностей практикантів;
- набуттю ними практичних навичок із ремонту та експлуатації локомотивів і моторвагонного рухомого складу;
- розвитку їхньої самостійності;
- умінню здобувачів ухвалювати рішення;
- розвитку їхньої здатності працювати в колективі.

Навчальний процес здобувачів вищої освіти всіх форм здобуття освіти за спеціальністю 273 «Залізничний транспорт» освітніх програм «Локомотиви та локомотивне господарство», «Високошвидкісний рухомий склад» передбачає такі види практик, проходження яких є обов'язковим [3-8]:

- навчальна;
- виробнича (технологічна та експлуатаційна);
- науково-дослідна;
- переддипломна.

1 Основні вимоги щодо навчальної практики

Навчальна практика відбувається в другому семестрі для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня здобуття вищої освіти повної денної і заочної форм навчання.

1.1 Мета і завдання навчальної практики

Метою навчальної практики є ознайомлення здобувачів вищої освіти зі специфікою майбутньої спеціальності. Завданням навчальної практики є закріплення здобувачами вищої освіти теоретичних знань, набуття первинних професійних умінь і навичок із загально-професійних і спеціальних дисциплін.

1.2 Бази навчальної практики. Можливі варіанти проведення практики в умовах воєнного стану

Основною базою проведення навчальної практики є галузева науково-дослідна лабораторія (ГНДЛ) кафедри «Експлуатація та ремонт рухомого складу» (ЕРРС) УкрДУЗТ. Додатковими базами навчальної практики можуть бути локомотивні депо за умови проходження в них практики здобувачів вищої освіти, що отримують робітничі професії «Помічник машиніста тепловоза», «Помічник машиніста електровоза», «Слюсар із ремонту рухомого складу», у Центрі практичної підготовки УкрДУЗТ (ЦНПП) [3, 4].

Під час навчальної практики здобувачі вищої освіти ознайомлюються з будовою і технологією технічного обслуговування локомотивів, лабораторним фондом кафедри ЕРРС, організацією ремонту локомотивів у депо, вивчають будову залізничної колії, беруть участь у роботі галузевої науково-дослідної лабораторії (ГНДЛ) кафедри ЕРРС УкрДУЗТ [3, 4].

1.3 Організація і керівництво навчальною практикою в умовах воєнного стану

Навчальну практику проводять на першому курсі повної денної та заочної форм навчання здобувачів вищої освіти в термін, що регламентований навчальними планами кафедри ЕРРС [3-8]. Через впровадження в Україні воєнного стану і неможливістю відвідування (із метою підвищення особистої безпеки) в м. Харкові Українського державного університету залізничного транспорту для здобувачів вищої освіти навчальну практику проводять на базі кафедри експлуатації та ремонту рухомого складу з використанням дистанційних технологій «Moodle/Zoom» та інших інформаційно-комунікаційних технологій здобувачів вищої освіти.

Навчально-методичне керівництво і виконання програми практики забезпечує керівник практики від університету – один із досвідчених науково-педагогічних працівників кафедри експлуатації та ремонту рухомого складу.

Керівник практики від університету:

- перед початком практики перевіряє створення на базі інформаційної платформи дистанційного навчання «MOODLE» електронної теки, наповнення її дистанційними методичними матеріалами, а також електронну реєстрацію здобувачів вищої освіти в теці;

- забезпечує проведення всіх організаційних заходів перед початком практики, інструктаж про порядок проходження практики і з питань безпеки життєдіяльності, видає здобувачам вищої освіти необхідні документи (індивідуального завдання, методичних рекомендацій тощо);

- повідомляє здобувачам вищої освіти про систему звітності з практики, прийняту на випусковій кафедрі, а саме подання письмового звіту (або проходження тестування в онлайн-режимі на платформі дистанційного навчання «MOODLE»), оформлення виконаного індивідуального завдання, підготовку доповіді, повідомлення, виступу тощо;

- контролює виконання практикантами програми практики;
- контролює регулярність відвідування здобувачами вищої освіти електронної теки з методичними матеріалами з навчальної практики, розміщеної на платформі дистанційного навчання «MOODLE»;
- входить до складу комісії із захисту звітів про практику;
- подає завідувачу кафедри та відділу практики звіт про проведення практики із зауваженнями і пропозиціями щодо поліпшення проведення практики здобувачів вищої освіти.

Здобувач вищої освіти-практикант, який проходить практику в дистанційному режимі з використанням дистанційних технологій «Moodle/Zoom» та інших інформаційно-комунікаційних технологій на кафедрі ЕРРС, зобов'язаний:

- регулярно вивчати дистанційні методичні матеріали з навчальної практики, розміщені на платформі дистанційного навчання «MOODLE»;
- точно виконувати програму практики;
- оформлювати документацію про проходження практики на відповідному рівні [3-8].

1.4 Підсумовування навчальної практики. Вимоги до звіту. Методи контролю за виконанням звіту. Порядок зарахування практики в разі здобуття здобувачами вищої освіти робітничої професії, проходження практики на виробництві або кафедрі, виконання службових обов'язків із захисту Батьківщини в лавах Збройних Сил України

Після закінчення навчальної практики здобувачі вищої освіти повинні підготувати письмовий звіт відповідно до індивідуального завдання, на основі якого після візування у відповідального за практичну підготовку здобувачі вищої освіти кафедри ЕРРС складають залік викладачам кафедри

ЕРРС, які є членами призначеної завідувачем кафедри комісії з приймання заліку.

Залік із навчальної практики враховують нарівні з іншими оцінками, що характеризують успішність здобувача вищої освіти. Здобувачі складають залік із навчальної практики протягом десяти днів семестру, який починається після практики, але, ураховуючи обставини, зумовлені воєнними діями в Україні, цей термін може бути продовжено за рішенням адміністрації деканату механіко-енергетичного факультету. Відмітку про залік із практики проставляють у залікову екзаменаційну відомість і залікову книжку (за можливості) здобувача вищої освіти за національною шкалою, стобальною шкалою, шкалою ECTS.

За рішенням кафедри ЕРРС, здобувачам вищої освіти, які проходили навчання за робітничими спеціальностями «Слюсар із ремонту рухомого складу», «Помічник машиніста тепловоза», «Помічник машиніста електровоза», «Помічник машиніста тепловоза та електровоза», «Помічник машиніста електропоїзда» у Центрі навчально-практичної підготовки УкрДУЗТ або виконували службові обов'язки із захисту Батьківщини в лавах Збройних Сил України, навчальна практика може бути перезарахована за термінами проходження зі звільненням від написання письмового звіту.

За рішенням кафедри ЕРРС, деякі здобувачі вищої освіти можуть бути також звільнені від написання письмового звіту з навчальної практики за умови їхньої активної участі в роботі галузевої науково-дослідної лабораторії (ГНДЛ) кафедри ЕРРС УкрДУЗТ [3, 4].

1.5 Матеріально-технічне забезпечення навчальної практики

Матеріально-технічне забезпечення навчальної практики на кафедрі ЕРРС складає:

- матеріально-технічне забезпечення локомотиворемонтних підприємств;

- локомотив серії ТЕЗ (натурний зразок);
- дизель потужнісного ряду Д49;
- деталі та вузли локомотивів (натурні зразки);
- стенд для вивчення кінематики дизелів потужнісного ряду 10Д100;
- стенд для випробування пружних елементів ресорного підвішування локомотивів;

- стенд для випробування дисипативних елементів ресорного підвішування локомотивів;

- стенд для випробування елементів паливної апаратури дизелів;
- комп'ютери з виходом до мережі Інтернет;
- спеціальна література (науково-технічна бібліотека УкрДУЗТ);
- методична література (науково-технічна бібліотека УкрДУЗТ).

1.6 Зміст навчальної практики

1.6.1 Ознайомлення з будовою локомотивів

- принцип дії та будова локомотивів;
- класифікація та основні характеристики локомотивів;
- основні відомості про двигуни внутрішнього згоряння;
- основні відомості про тягові електричні машини;
- будова та призначення допоміжного обладнання локомотивів;
- будова екіпажної частини локомотивів;
- техніка безпеки з обслуговуванням локомотивів.

1.6.2 Вивчення Інструкції з технічного обслуговування електровозів і тепловозів в експлуатації

- значення та види технічного обслуговування локомотивів;
- технічне обслуговування ТО-1;

- технічне обслуговування локомотивів під час руху;
- екіпірування тепловозів та електровозів;
- технічне обслуговування ТО-2 локомотивів;
- утримання інвентарю та інструменту;
- забезпечення збереження локомотивів, інвентарю та інструментів;
- зміст журналу технічного стану локомотивів.

1.6.3 Ознайомлення з лабораторним фондом кафедри ЕРРС

- відвідування лабораторії експлуатації, технології технічного обслуговування та ремонту ТРС (за можливості);
- відвідування тепловозної зали кафедри ЕРРС (за можливості);
- відвідування лабораторії інформаційних технологій МІНР і математичного моделювання (за можливості);
- відвідування лабораторії САПР, АСУ і мікропроцесорних систем управління ТРС (за можливості);
- відвідування лабораторії механічного та електричного обладнання тепловозів (за можливості).

1.6.4 Ознайомлення з організацією ремонту локомотивів в депо

Відвідування тепловозного та електровозного депо (за можливості) із метою візуально-практичного вивчення питань, зазначених у пункті 1.6.1.

1.6.5 Вивчення будови залізничної колії

- призначення залізничної колії;
- призначення та улаштування земляного полотна;
- призначення та улаштування пристроїв відведення води;
- призначення та улаштування баластної призми;
- призначення та улаштування рейко-шпальної решітки;
- типи ходових рейок;

- типи шпал;
- типи рейкових скріплень;
- призначення та улаштування стрілочних переводів.

1.6.6 Рекомендовані теми індивідуальних завдань із навчальної практики

Перед початком практики керівник кожному здобувачу вищої освіти видає індивідуальне завдання.

Для індивідуальних завдань рекомендований такий перелік тем:

- історичні відомості про кафедру ЕРРС;
- наукові школи кафедри ЕРРС;
- конструкція кузова тепловоза 2ТЕ116;
- конструкція кузова тепловоза ТЕП70;
- конструкція візків тепловозів ТЕМ2;
- конструкція візків тепловозів 2ТЕ116;
- конструкція дизелів 10Д100;
- конструкція дизелів 1А5Д49;
- конструкція масляного насоса тепловоза 2ТЕ116;
- конструкція паливопідкачувального насоса тепловоза 2ТЕ10М (В);
- конструкція гальмівного компресора КТ-6;
- конструкція гальмівного компресора КТ-7;
- конструкція гальмівного компресора К-2лок;
- конструкція ресорного підвішування тепловоза 2ТЕ10М(В);
- конструкція ресорного підвішування тепловоза ТЕМ2;
- конструкція вентиляторів охолодження візків тепловоза 2ТЕ116;
- конструкція вентиляторів охолоджуючого пристрою тепловозів ТЕП70;
- конструкція колісномоторного блока тепловоза 2ТЕ116.

2 Основні вимоги щодо виробничої технологічної практики

Виробничу технологічну практику проводять у четвертому семестрі для повної денної та заочної форм навчання протягом двох тижнів; другому семестрі для скороченої денної та заочної форм навчання протягом чотирьох тижнів для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня здобуття вищої освіти.

2.1 Мета і завдання технологічної практики

Метою технологічної практики є ознайомлення здобувачів вищої освіти-практикантів на нелінійних та інших підприємствах залізничного транспорту з виробничими процесами і технологічними циклами виробництва. Завданням технологічної практики є відпрацювання вмінь і навичок із робітничої професії та спеціальності, закріплення і поглиблення теоретичних знань, набутих здобувачами вищої освіти з вивченням загальнотехнічних дисциплін, ознайомлення з технологією поточного та капітального ремонту тягового рухомого складу (ТРС), підвищення кваліфікаційного розряду з робітничої професії.

2.2 Бази виробничої технологічної практики. Можливі варіанти проведення практики в умовах воєнного стану

Технологічну практику проводять у локомотивних депо АТ «Укрзалізниця», на виробничих підприємствах і локомотиворемонтних заводах, де виконують усі види заводського і деповського ремонту. Здобувачі вищої освіти переважно працюють на робочих посадах у виробничих і локомотивних бригадах. Здобувачі вищої освіти, які з поважних причин не можуть проходити технологічну практику в умовах

підприємств залізничного транспорту через знаходження на прифронтових територіях, у містах і селищах, які зазнають інтенсивного вогневого ураження від ворога, ураховуючи міри особистої безпеки під час воєнного стану, можуть проходити експлуатаційну практику в умовах ГНДЛ кафедри ЕРРС УкрДУЗТ із використанням дистанційних технологій «Moodle/Zoom» та інших інформаційно-комунікаційних технологій здобувачів вищої освіти.

Визначає бази практики адміністрація УкрДУЗТ на основі укладених договорів із підприємствами. При цьому здобувачі вищої освіти можуть самостійно за погодженням з адміністрацією УкрДУЗТ вибирати базу практики і пропонувати її для проходження.

2.3 Організація і керівництво виробничою технологічною практикою під час воєнного стану

Навчально-методичне керівництво і виконання програми виробничої технологічної практики забезпечують керівник практики від університету з досвідчених викладачів кафедри експлуатації та ремонту рухомого складу, які брали безпосередню участь в освітньому процесі зі спеціальності, за якою проводять практику, і керівник практики від виробництва (бази практики) із найбільш досвідчених спеціалістів підприємства.

Керівник практики від бази практики:

- створює необхідні умови для виконання здобувачами вищої освіти програми практики;
- забезпечує здобувачам вищої освіти умови безпечної роботи на кожному робочому місці;
- організує проведення обов'язкових інструктажів із питань охорони праці;
- у тісному контакті з керівником практики від університету здійснює постійний контроль за роботою здобувачів вищої освіти, контролює правильність виконання всіх завдань на робочому місці;

- організує облік робочого часу здобувачів вищої освіти;
- контролює виконання здобувачами вищої освіти правил внутрішнього трудового розпорядку;
- після закінчення практики готує письмову характеристику на кожного здобувача вищої освіти, у якій відображує рівень його професійної підготовки, здатність працювати в трудовому колективі.

Керівник практики від університету:

- перед початком практики, за можливості, перевіряє бази практики та організує до прибуття здобувачів вищої освіти проведення відповідних заходів;
- перед початком практики перевіряє створення на базі інформаційної платформи дистанційного навчання «MOODLE» електронної теки, наповнення її дистанційними методичними матеріалами, а також електронну реєстрацію здобувачів вищої освіти в теці;
- забезпечує проведення всіх організаційних заходів перед прибуттям здобувачів вищої освіти на практику, інструктаж про порядок проходження практики та з питань охорони праці, видає здобувачам вищої освіти необхідні документи (направлення, програми практики, календарний план, індивідуальне завдання, методичні рекомендації тощо);
- повідомляє здобувачам вищої освіти про систему звітності з практики, прийняту на випусковій кафедрі (ЕРРС): подання письмового звіту, оформлення виконаного індивідуального завдання, проходження тестування, підготовка доповіді, повідомлення, виступу тощо;
- у тісному контакті з керівником практики від бази практики забезпечує високу якість її проходження згідно з програмою;
- перевіряє забезпечення нормальних умов праці і побуту здобувачів вищої освіти і проходження ними обов'язкових інструктажів із питань охорони праці;

- контролює виконання здобувачами вищої освіти-практикантами програми практики;
- входить до складу комісії із захисту звітів про практику;
- подає завідувачу кафедри та відділу практики звіт про проведення практики із зауваженнями і пропозиціями щодо поліпшення проведення практики здобувачів вищої освіти.

Здобувач вищої освіти-практикант, який проходить практику на підприємстві, зобов'язаний:

- своєчасно прибути до місця проходження практики у відповідності з термінами, зазначеними в наказі;
- точно виконувати програму практики;
- оформлювати документацію про проходження практики на відповідному рівні;
- отримувати доказові документи щодо термінів проходження практики на конкретному підприємстві (копія наказу по підприємству, довідка з бази практики чи запис у трудовій книжці) [3-8].

2.4 Підсумовування виробничої технологічної практики. Вимоги до звіту. Методи контролю за виконанням звіту. Порядок зарахування практики в разі здобуття здобувачами вищої освіти робітничої професії, проходження практики на виробництві або кафедрі, виконання службових обов'язків із захисту Батьківщини в лавах Збройних Сил України

Про підсумки виробничої технологічної практики практикант складає звіт (або практикант проходить тестування в онлайн-режимі на платформі дистанційного навчання «MOODLE»). Звіт має відображувати зміст питань, що були включені в програму практики, а також відповідно до індивідуального завдання:

1) коротку характеристику бази практики (призначення спеціалізація, історія розвитку, виробнича структура, характеристика основних фондів і важливих показників праці підприємства, особливості системи управління);

2) організацію виробництва та особливості технологічних процесів в одній із дільниць чи відділень депо;

3) організацію і технічне оснащення робочого місця практиканта (призначення, планування, обладнання, обслуговування, технологічний взаємозв'язок з іншими дільницями), за можливості;

4) опис технічних вимог щодо вузлів, деталей, проведення контролю ремонту, ескізи найбільш важливих елементів вузлів, а також пристосувань і стендів (за можливості);

5) опис стандартів, технічних умов, основної ремонтної та експлуатаційної документації, яку використовують на підприємствах (за можливості);

6) характеристику системи управління якістю на підприємстві та дільниці (за можливості);

7) опис випробування локомотивів чи їхніх вузлів після завершення ремонту (характеристика стендів, приладів, методів випробувань, контрольна документація, паспорти, формуляри), за можливості;

8) індивідуальне завдання за тематикою, пов'язаною з проблемами щодо плану нової техніки підприємства (бажано);

9) висвітлення питань, пов'язаних з охороною праці та навколишнього середовища і технікою безпеки, виробничої санітарії і протипожежної безпеки.

По закінченні виробничої технологічної практики здобувачі вищої освіти готують письмовий звіт відповідно до індивідуального завдання (або проходять тестування в онлайн-режимі на платформі дистанційного навчання «MOODLE»), на основі якого після візування відповідальним за практичну підготовку здобувачів вищої освіти кафедри ЕРПС складають залік перед викладачами кафедри ЕРПС, які є членами призначеної завідувачем кафедри комісії з приймання заліку.

У звіті бажано зробити висновки, визначити підстави та недоліки роботи підприємства, надати пропозиції з покращення роботи.

Звіт із виробничої практики оформляють на аркушах формату А4 (210 x 297 см) із дотриманням стандартів про оформлення текстової документації. Бажано, щоб текстову частину звіту пояснювали ескізи, схеми та креслення.

Залік із виробничої технологічної практики враховують нарівні з іншими оцінками, які характеризують успішність здобувача вищої освіти.

Здобувачі вищої освіти залік із виробничої практики складають протягом тридцяти днів семестру, який починається після практики, але, ураховуючі обставини, зумовлені воєнними діями в Україні, цей термін може бути продовжено за рішенням адміністрації деканату механіко-енергетичного факультету. Оцінюють залік із практики за національною шкалою, стобальною шкалою, шкалою ECTS, оцінку проставляють у залікову екзаменаційну відомість і залікову книжку здобувача вищої освіти за підписом членів комісії з приймання заліку [3-8].

Особливі випадки. За рішенням кафедри ЕРРС, здобувачам вищої освіти, які проходили навчання за робітничими спеціальностями «Слюсар із ремонту рухомого складу», «Помічник машиніста тепловоза», «Помічник машиніста електровоза», «Помічник машиніста тепловоза та електровоза», «Помічник машиніста електропоїзда» у поточному році в Центрі навчально-практичної підготовки та сприяння працевлаштуванню студентів і випускників УкрДУЗТ, виробничу практику можуть зарахувати зі звільненням від написання звіту з виробничої технологічної практики.

Деякі здобувачі вищої освіти, за рішенням кафедри ЕРРС, можуть бути звільнені від написання письмового звіту з виробничої практики за умови їхньої активної участі в роботі ГНДЛ кафедри ЕРРС УкрДУЗТ або виконання службових обов'язків із захисту Батьківщини в лавах Збройних Сил України [3].

2.5 Зміст виробничої технологічної практики

2.5.1 Характеристика об'єкта

- назва і юридична адреса підприємства;
- форма власності підприємства;
- вид діяльності;
- історія розвитку підприємства;
- майно підприємства (основні засоби, виробничі ресурси).

2.5.2 Вивчення технологічних операцій обслуговування (або ремонту) основного та допоміжного обладнання локомотивів

- система технічного обслуговування і ремонту локомотивів;
- правила ремонту локомотивів;
- основи технології ремонту локомотивів;
- обкатувальні та здавальні випробування локомотивів після ремонту.

2.5.3 Практичне засвоєння методів контролю технічного стану деталей і вузлів локомотивів

- контроль стану механічних частин обладнання;
- контроль стану струмоведучих частин;
- контроль якості ремонту;
- контроль показників робочого процесу;
- методи технічної діагностики локомотивів.

2.5.4 Ознайомлення з технологічним процесом основних ремонтних дільниць і відділень підприємства

- поглиблене ознайомлення з ремонтною дільницею чи відділенням;
- організаційна структура та зв'язок з іншими ремонтними підрозділами;
- номенклатура та характеристика обладнання;

- засоби малої механізації, прилади, інструмент;
- розроблення технологічних карт ремонту.

2.5.5 Ознайомлення з техніко-економічними показниками роботи підприємства

- облік діяльності виробничої ділянки;
- склад витрат виробництва;
- облік наявності і руху готової продукції;
- облік робочого часу;
- системи оплати праці.

2.5.6 Вивчення засад з охорони праці та навколишнього середовища, раціонального використання виробничих ресурсів

- правила техніки безпеки та охорони праці;
- заходи із захисту навколишнього середовища;
- методи ресурсозбереження, які реалізують на підприємстві.

Протягом терміну проходження технологічної практики здобувачі вищої освіти виконують індивідуальні завдання, у яких дають повну характеристику підприємству-базі практики, описують технологію ремонту вузлів і агрегатів локомотивів в умовах бази практики, наводять заходи безпеки з виконанням ремонту, за можливості роблять висновки про технічний і технологічний рівень підприємства тощо.

2.6 Матеріально-технічне забезпечення виробничої технологічної практики

Матеріально-технічне забезпечення виробничої технологічної практики складає:

- матеріально-технічна база локомотиворемонтних підприємств;

- локомотив серії ТЕЗ, натурний зразок (кафедра ЕРРС);
- дизель потужнісного ряду Д49 (кафедра ЕРРС);
- деталі та вузли локомотивів, натурні зразки (кафедра ЕРРС);
- стенд для вивчення кінематики дизелів потужнісного ряду 10Д100 (кафедра ЕРРС);
- стенд для випробування пружних елементів ресорного підвішування локомотивів (кафедра ЕРРС);
- стенд для випробування дисипативних елементів ресорного підвішування локомотивів (кафедра ЕРРС);
- стенд для випробування елементів паливної апаратури дизелів (кафедра ЕРРС);
- комп'ютери з виходом до мережі Інтернет (кафедра ЕРРС);
- спеціальна література (науково-технічна бібліотека УкрДУЗТ);
- методична література (науково-технічна бібліотека УкрДУЗТ).

3 Основні вимоги щодо виробничої експлуатаційної практики

Експлуатаційну практику проводять у шостому семестрі для повної денної та заочної форм навчання протягом чотирьох тижнів; четвертому семестрі для скороченої денної та заочної форм навчання протягом чотирьох тижнів для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня здобуття вищої освіти.

3.1 Мета і завдання експлуатаційної практики

Метою експлуатаційної практики є ознайомлення здобувачів вищої освіти-практикантів на базі локомотивних депо АТ «Укрзалізниця» із системою організації експлуатації тягового рухомого складу. Завданням

експлуатаційної практики є ознайомлення здобувачів вищої освіти з технологією і методами ведення поїзда та організацією перевізного процесу, підвищення кваліфікаційного розряду з робітничої професії.

3.2 Базы виробничої експлуатаційної практики. Можливі варіанти проведення практики в умовах воєнного стану

Експлуатаційну практику проводять у локомотивних депо АТ «Укрзалізниця» і локомотиворемонтних заводах, де експлуатують тяговий рухомий склад. Здобувачі вищої освіти працюють переважно на робочих посадах у локомотивних бригадах. Здобувачі вищої освіти, які з поважних причин не можуть проходити експлуатаційну практику в умовах підприємств залізничного транспорту через знаходження на прифронтових територіях, у містах і селищах, які зазнають інтенсивного вогневого ураження від ворога, ураховуючи міри особистої безпеки під час воєнного стану, можуть проходити експлуатаційну практику в умовах ГНДЛ кафедри ЕРРС УкрДУЗТ із використанням дистанційних технологій «Moodle/Zoom» та інших інформаційно-комунікаційних технологій здобувачів вищої освіти.

Базы практики визначає адміністрація навчального закладу (УкрДУЗТ) на основі договорів із підприємствами [3, 4].

Здобувачі вищої освіти можуть вибрати самостійно базу практики і пропонувати її для проходження за погодженням з адміністрацією навчального закладу (УкрДУЗТ).

3.3 Організація і керівництво виробничою експлуатаційною практикою в умовах воєнного стану

Навчально-методичне керівництво і виконання програми виробничої експлуатаційної практики забезпечують керівник практики від

університету з досвідчених викладачів випускових кафедр, які брали безпосередню участь в освітньому процесі зі спеціальності, за якою проводять практику, і керівник практики від виробництва (бази практики) із найбільш досвідчених спеціалістів підприємства.

Керівник практики від бази практики:

- створює необхідні умови для виконання здобувачами вищої освіти програми практики;
- забезпечує здобувачам вищої освіти умови безпечної роботи на кожному робочому місці;
- організує проведення обов'язкових інструктажів із питань охорони праці та безпеки життєдіяльності;
- у тісному контакті з керівником практики від університету здійснює постійний контроль за роботою здобувачів вищої освіти, контролює правильність виконання всіх завдань на робочому місці;
- організує облік робочого часу здобувачів вищої освіти;
- контролює виконання здобувачами вищої освіти правил внутрішнього трудового розпорядку;
- після закінчення практики готує письмову характеристику на кожного здобувача вищої освіти, у якій відображує рівень його професійної підготовки, здатність працювати в трудовому колективі.

Керівник практики від університету:

- перед початком практики за можливості перевіряє бази практики та організує до прибуття здобувачів вищої освіти проведення відповідних заходів;
- перед початком практики перевіряє створення на базі інформаційної платформи дистанційного навчання «MOODLE» електронної теки, наповнення її дистанційними методичними матеріалами, а також електронну реєстрацію здобувачів вищої освіти в теці;
- забезпечує проведення всіх організаційних заходів перед від'їздом здобувачів вищої освіти на практику, інструктаж про порядок проходження

практики та з питань охорони праці, видає здобувачам вищої освіти необхідні документи (направлення, програми практики, індивідуальне завдання, методичні рекомендації тощо);

- повідомляє здобувачам вищої освіти про систему звітності з практики, прийняту на випусковій кафедрі: подання письмового звіту, оформлення виконаного індивідуального завдання, проходження тестування, підготовка доповіді, повідомлення, виступу тощо;

- у тісному контакті з керівником практики від бази практики забезпечує високу якість її проходження згідно з програмою експлуатаційної практики;

- перевіряє забезпечення нормальних умов праці і побуту здобувачів вищої освіти та проходження ними обов'язкових інструктажів із питань охорони праці;

- контролює виконання здобувачами вищої освіти-практикантами програми практики;

- входить до складу комісії із захисту звітів про практику;

- подає завідувачу кафедри та відділу практики звіт про проведення практики із зауваженнями і пропозиціями щодо поліпшення проведення практики здобувачів вищої освіти [3, 4].

Здобувач вищої освіти-практикант, який проходить практику на підприємстві, зобов'язаний:

- своєчасно прибути до місця проходження практики у відповідності з термінами, зазначеними в наказі;

- точно виконувати програму практики;

- оформлювати документацію про проходження практики на відповідному рівні;

- отримувати доказові документи про терміни проходження практики на конкретному підприємстві (копія наказу по підприємству, довідка з бази практики чи запис у трудовій книжці) [3, 4].

3.4 Підсумовування виробничої експлуатаційної практики.

Вимоги до звіту. Методи контролю за виконанням звіту. Порядок зарахування практики в разі здобуття здобувачами вищої освіти робітничої професії, проходження практики на виробництві або кафедрі, виконання службових обов'язків із захисту Батьківщини в лавах Збройних Сил України

Про підсумки виробничої експлуатаційної практики здобувач складає звіт або проходить тестування, що має відображувати зміст питань, включених до програми практики, а також відповідно до індивідуального завдання.

По закінченні виробничої (експлуатаційної) практики здобувачі вищої освіти готують письмовий звіт або проходять тестування в онлайн-режимі на платформі дистанційного навчання «MOODLE» відповідно до індивідуального завдання, на основі якого після візування відповідальним за практичну підготовку здобувачів вищої освіти кафедри ЕРПС складають залік перед викладачами кафедри ЕРПС, які є членами призначеної завідувачем кафедри комісії з приймання заліку.

У звіті бажано зробити висновки, визначити підстави та недоліки роботи підприємства, надати пропозиції щодо покращення роботи.

Звіт із виробничої практики оформляють на аркушах формату А4 (210 x 297 см) із дотриманням стандартів про оформлення текстової документації. Текстову частину звіту мають пояснювати ескізи, схеми та креслення.

Залік із виробничої експлуатаційної практики характеризує успішність здобувача вищої освіти на рівні з іншими оцінками.

Здобувачі вищої освіти складають залік із виробничої експлуатаційної практики протягом тридцяти днів семестру, який починається після практики, із можливістю подовження терміну складання практики у воєнний час за рішенням адміністрації механіко-енергетичного факультету.

Оцінюють залік із практики за національною шкалою, стобальною шкалою, шкалою ECTS, оцінку проставляють у залікову екзаменаційну відомість і залікову книжку здобувача вищої освіти за підписом членів комісії з приймання заліку [3-8].

Здобувачам вищої освіти можуть зарахувати виробничу експлуатаційну практику із звільненням від написання звіту за умови, якщо вони проходили навчання за робітничими спеціальностями «Слюсар із ремонту рухомого складу», «Помічник машиніста тепловоза», «Помічник машиніста електровоза», «Помічник машиніста тепловоза та електровоза», «Помічник машиніста електропоїзда» у Центрі навчально-практичної підготовки та сприяння працевлаштуванню студентів і випускників УкрДУЗТ у поточному навчальному році.

Окремі здобувачі вищої освіти можуть бути звільнені від написання письмового звіту з виробничої практики за рішенням кафедри ЕРРС за умови їхньої активної участі в роботі ГНДЛ кафедри ЕРРС УкрДУЗТ або виконання службових обов'язків із захисту Батьківщини в лавах Збройних Сил України [3].

3.5 Зміст виробничої експлуатаційної практики

3.5.1 Характеристика об'єкта

- назва і юридична адреса підприємства;
- характеристика експлуатаційних дільниць;
- характеристика приписного локомотивного парку;
- особливості організації перевізного процесу.

3.5.2 Порядок приймання локомотива перед поїздкою

- маршрутний лист і його зміст;
- перевірка справності вузлів і систем локомотива;

- перевірка гальмівного обладнання;
- огляд екіпажної частини локомотива;
- порядок виконання «хвилини готовності».

3.5.3 Керування та догляд за локомотивом під час руху

- рушання та розгін поїзда;
- ведення поїзда по дільниці;
- застосування автоматичних та електричних гальм;
- контроль за роботою обладнання і вибір режиму руху.

3.5.4 Вивчення вимог Правил технічної експлуатації, Інструкції з сигналізації, експлуатації гальм, руху і маневрової роботи

- видимі та звукові сигнали;
- технічне обслуговування гальмівного обладнання;
- управління гальмами в поїздах;
- приймання, відправлення і пропускання поїздів;
- виконання маневрів на станціях.

3.5.5 Порядок передавання локомотива локомотивними бригадами

- повернення поїзда з перегону на станцію;
- контроль і облік витрат енергоресурсів;
- підготовка локомотива до передавання;
- санітарно-гігієнічні вимоги.

3.6 Матеріально-технічне забезпечення виробничої експлуатаційної практики

Матеріально-технічне забезпечення виробничої експлуатаційної практики складає:

- матеріально-технічна база локомотиворемонтних підприємств;
- локомотив серії ТЕЗ, натурний зразок (кафедра ЕРРС);
- дизель потужнісного ряду Д49 (кафедра ЕРРС);
- деталі та вузли локомотивів, натурні зразки (кафедра ЕРРС);
- стенд для вивчення кінематики дизелів потужнісного ряду 10Д100 (кафедра ЕРРС);
- стенд для випробування пружних елементів ресорного підвішування локомотивів (кафедра ЕРРС);
- стенд для випробування дисипативних елементів ресорного підвішування локомотивів (кафедра ЕРРС);
- стенд для випробування елементів паливної апаратури дизелів (кафедра ЕРРС);
- комп'ютери з виходом до мережі Інтернет (кафедра ЕРРС);
- спеціальна література (науково-технічна бібліотека УкрДУЗТ);
- методична література (науково-технічна бібліотека УкрДУЗТ).

4 Основні вимоги щодо науково-дослідної практики

Науково-дослідну практику проводять у другому навчальному семестрі для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня здобуття вищої освіти денної повної форми навчання, які здобувають кваліфікацію магістр-дослідник за освітньою програмою «Локомотиви та локомотивне господарство».

4.1 Мета і завдання науково-дослідної практики

Метою науково-дослідної практики є ознайомлення здобувачів вищої освіти-практикантів із напрямками науково-дослідницької роботи кафедри, основами практичного застосування методів збору, обробки та аналізу

статистичної інформації, у тому числі з використанням спеціалізованого програмного забезпечення ПЕОМ. Завданням науково-дослідної практики є набуття здобувачами вищої освіти навичок роботи з науковою літературою, досвіду узагальнення і обґрунтування зібраної інформації [3].

4.2 Бази практики. Можливі варіанти проведення науково-дослідної практики

Для підвищення особистої безпеки здобувачів вищої освіти, ураховуючи воєнний стан на території України, науково-дослідну практику проводять переважно в умовах ГНДЛ кафедри ЕРРС УкрДУЗТ із використанням дистанційних технологій «Moodle/Zoom» та інших інформаційно-комунікаційних технологій здобувачів вищої освіти. За погодженням з адміністрацією УкрДУЗТ здобувачі можуть самостійно вибирати бази для проходження практики.

4.3 Організація і керівництво науково-дослідною практикою

Для оформлення після прибуття на практику здобувачі вищої освіти повинні мати направлення на практику в певний структурний підрозділ із зазначенням прізвищ здобувачів вищої освіти, номера угоди з підприємством і періоду проходження практики в разі самостійного вибору здобувачем вищої освіти бази практики для проходження науково-дослідної практики.

Завдання на науково-дослідну практику складає керівник магістерської роботи або інший провідний фахівець із професорсько-викладацького штату кафедри.

Керівництво науково-дослідною практикою забезпечує керівник магістерської роботи або інший викладач випускової кафедри, який призначений наказом ректора університету з цієї бази практики.

Адміністрація підприємства, яке вибрано як базу науково-дослідної практики, після співбесіди із здобувачами вищої освіти визначає конкретні робочі місця для проходження практики. Приймають здобувачів вищої освіти на практику в порядку, передбаченому «Кодексом законів про працю» та іншими нормативними документами, з обов'язковим ознайомленням з умовами праці на робочому місці, умовами колективного договору та правилами внутрішнього трудового розпорядку, проведенням необхідних інструктажів (з охорони праці, протипожежного мінімуму і т. п.) [3].

4.4 Звіт і підсумовування науково-дослідної практики. Вимоги до звіту. Методи контролю за виконанням звіту

Після закінчення практики здобувачі вищої освіти звітують про виконання індивідуального завдання в разі самостійного вибору здобувачем вищої освіти бази практики для проходження науково-дослідної практики.

Форма звітності здобувача вищої освіти за практику – це подання звіту, підписаного і оціненого безпосередньо керівником практики від університету, у друкованому або електронному вигляді. У воєнний час за рішенням кафедри ЕРПС можливе замість подання звіту підсумкове тестування на платформі дистанційного навчання «MOODLE» в онлайн-режимі.

Звіт має містити відомості про виконання здобувачем вищої освіти індивідуального завдання, висновки і пропозиції, список використаної літератури тощо. Оформлюють звіт за вимогами, які встановлені державним стандартом для оформлення текстових документів.

У разі самостійного вибору здобувачем вищої освіти бази практики для проходження науково-дослідної практики звіт разом із довідкою (за необхідністю) про проходження практики подають на захист керівнику

практики від університету. Ураховуючи обставини воєнного часу, термін звітування з практики може бути продовжено за рішенням адміністрації деканату механіко-енергетичного факультету. Результат захисту у вигляді заліку за практику вносять в екзаменаційну відомість і залікову книжку здобувача вищої освіти за національною шкалою, стобальною шкалою, шкалою ECTS.

4.5 Матеріально-технічне забезпечення науково-дослідної практики

Матеріально-технічне забезпечення науково-дослідної практики складає:

- матеріально-технічне забезпечення підприємств або установ, затверджених як бази практики адміністрацією УкрДУЗТ;
- обладнання лабораторії експлуатації, технології, технічного обслуговування та ремонту тягового рухомого складу (ТРС);
- обладнання лабораторії інформаційних технологій, МІНР і математичного моделювання;
- обладнання лабораторії САПР, АСУ і мікропроцесорних систем керування;
- матеріально-технічна база лабораторії механічного та електричного обладнання ТРС.

5 Основні вимоги щодо переддипломної практики

Переддипломна практика здобувачів вищої освіти УкрДУЗТ є невід’ємною складовою освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми підготовки фахівців. Вона спрямована на закріплення теоретичних знань,

здобутих здобувачами вищої освіти за час навчання, набуття і удосконалення практичних навичок і умінь за відповідною спеціальністю.

Переддипломну практику для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня здобуття вищої освіти проводять у восьмому семестрі для повної денної та заочної форм навчання протягом двох тижнів; шостому семестрі для скороченої денної та заочної форм навчання протягом двох тижнів.

Переддипломну практику для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня здобуття вищої освіти проводять у другому і третьому семестрах для повної денної та заочної форм навчання протягом чотирьох тижнів.

5.1 Мета і завдання переддипломної практики

Переддипломна практика здобувачів вищої освіти є завершальним етапом навчання з метою узагальнення і вдосконалення здобутих ними знань, практичних умінь і навичок. Завданням переддипломної практики є оволодіння здобувачами вищої освіти професійним досвідом щодо готовності їх до самостійної трудової діяльності, а також збирання матеріалів для виконання кваліфікаційної роботи бакалавра або магістра.

5.2 Бази практики. Можливі варіанти проведення переддипломної практики в умовах воєнного стану

Переддипломна практика проходить переважно в умовах локомотиворемонтних підприємств і ГНДЛ кафедри ЕРРС УкрДУЗТ. Здобувачі вищої освіти, які з поважних причин не можуть проходити переддипломну практику в умовах підприємств залізничного транспорту через знаходження на прифронтових територіях, у містах і селищах, які

зазнають інтенсивного вогневого ураження від ворога, ураховуючи заходи особистої безпеки під час воєнного стану, можуть проходити експлуатаційну практику в умовах ГНДЛ кафедри ЕРРС УкрДУЗТ із використанням дистанційних технологій «Moodle/Zoom» та інших інформаційно-комунікаційних технологій здобувачів вищої освіти. Здобувачі вищої освіти можуть самостійно, за погодженням з адміністрацією навчального закладу, вибирати для себе базу практики [3, 4, 8].

5.3 Організація і керівництво переддипломною практикою. Обов'язки керівника практики від бази практики, керівника практики від університету і здобувача вищої освіти. Методи контролю за проходженням практики

Для оформлення після прибуття на практику здобувачі вищої освіти повинні мати направлення на практику в структурний підрозділ із зазначенням прізвищ здобувачів вищої освіти, номера угоди з підприємством і періоду проходження практики.

Завдання на переддипломну практику складає керівник кваліфікаційної роботи бакалавра або магістра.

Керівництво переддипломною практикою забезпечує керівник дипломного проєктування або інший викладач кафедри ЕРРС, який призначений наказом ректора університету.

Адміністрація підприємства, яке вибране як база переддипломної практики, після співбесіди із здобувачами вищої освіти визначає конкретні робочі місця для проходження практики. Приймають здобувачів вищої освіти на практику в порядку, передбаченому «Кодексом законів про працю» та іншими нормативними документами, з обов'язковим ознайомленням з умовами праці на робочому місці, умовами колективного договору та правилами внутрішнього трудового розпорядку, проведенням

необхідних інструктажів (з охорони праці, протипожежного мінімуму і т. п.).

5.4 Звіт і підсумовування переддипломної практики. Вимоги до звіту. Методи контролю за виконанням звіту

Після закінчення практики здобувачі вищої освіти звітують про виконання індивідуального завдання. Форма звітності здобувача вищої освіти за переддипломну практику – це подання звіту, підписаного і оціненого безпосередньо керівником бакалаврської або магістерської кваліфікаційної роботи в друкованому вигляді.

Звіт має містити відомості про виконання здобувачем вищої освіти індивідуального завдання, висновки і пропозиції, список використаної літератури тощо. Оформлюють звіт за вимогами, які встановлені державним стандартом для оформлення текстових документів.

Звіт разом із довідкою про проходження практики подають на захист керівнику переддипломної практики від університету. Позитивний відгук керівника кваліфікаційної роботи бакалавра або магістра на підготовлений звіт може бути підставою для отримання заліку здобувачем вищої освіти. Результат захисту у вигляді заліку за практику вносять в екзаменаційну відомість і залікову книжку здобувача вищої освіти за національною шкалою, стобальною шкалою, шкалою ECTS.

Особливі випадки. За рішенням кафедри ЕРРС деякі здобувачі вищої освіти можуть бути звільнені від написання письмового звіту з переддипломної практики за умови їхньої активної участі в роботі ГНДЛ кафедри ЕРРС УкрДУЗТ або виконання службових обов'язків із захисту Батьківщини в лавах Збройних Сил України. Під час воєнного стану за рішенням кафедри ЕРРС звітом про проходження переддипломної практики може бути надання базою практики довідки або витягу з наказу про

проходження переддипломної практики здобувачу вищої освіти за умови виконання здобувачем вищої освіти кваліфікаційної роботи за ОКР бакалавр або магістр [3].

5.5 Матеріально-технічне забезпечення переддипломної практики

Матеріально-технічне забезпечення науково-дослідної практики складає:

- матеріально-технічне забезпечення підприємств або установ, затверджених як бази практики адміністрацією УкрДУЗТ;
- обладнання лабораторії експлуатації, технології, технічного обслуговування та ремонту ТРС (кафедра ЕРРС);
- обладнання лабораторії інформаційних технологій, МІНР і математичного моделювання (кафедра ЕРРС);
- обладнання лабораторії САПР, АСУ і мікропроцесорних систем керування (кафедра ЕРРС);
- матеріально-технічна база лабораторії механічного та електричного обладнання ТРС (кафедра ЕРРС).

Список літератури

1 Роєнко С. О. Практична підготовка здобувачів вищої освіти в умовах сучасних викликів. *Наукові записки. Серія «Педагогічні науки»*. 2024. Вип. 216. С. 258-262. URL: <https://pednauk.cusu.edu.ua/index.php/pednauk/article/download/2031/2015/>.

2 Шевчук Т. В., Сідельник О. П. Практична підготовка студентів вищих навчальних закладів як невід’ємна детермінанта формування їхніх

професійних компетенцій. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2017. № 2. С. 189-190.

3 Наскрізна програма практик здобувачів вищої освіти денної та заочної форм навчання зі спеціальності 273 «Залізничний транспорт» освітніх програм «Локомотиви та локомотивне господарство», «Високошвидкісний рухомий склад». Харків: УкрДУЗТ, 2025. 45 с.

4 Про затвердження положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України: Наказ Міністерства освіти України від 08.04.1993 р. № 93. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-93>.

5 Про особливості проведення виробничо-технологічної практики студентів УкрДУЗТ: рішення вченої ради Українського державного університету залізничного транспорту від 30.05.2017 р. № 4. URL: kart.edu.ua.

6 Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів залізничного транспорту I-IV рівнів акредитації: наказ Укрзалізниці від 28.02.2008 р. № 94-Ц. URL: kart.edu.ua.

7 Положення про організацію та проведення практики студентів вищих навчальних закладів на підприємствах залізничного транспорту: наказ Генерального директора Укрзалізниці від 05.02.2013 р. № 015-Ц/09. URL: kart.edu.ua.

8 Положення про проведення практики студентів Українського державного університету залізничного транспорту (денної та заочної форми навчання і слухачів Навчально-наукового інституту перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів): наказ Українського державного університету залізничного транспорту від 01.07.2015 р. № 92. URL: kart.edu.ua.

ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИК В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

для здобувачів вищої освіти спеціальності 273 «Залізничний транспорт»

Відповідальний за випуск Михалків С. В.

Редактор Ібрагімова Н. В.

Підписано до друку 09.07.2025 р.

Умовн. друк. арк. 2,25. Тираж . Замовлення № .

Видавець та виготовлювач Український державний університет
залізничного транспорту,

61050, Харків-50, майдан Фейєрбаха, 7.

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 6100 від 21.03.2018 р.